

Barla Gyula (Gyulaháza, 1925. ápr. 12. — Debrecen, 1977. máj. 20.):
egyetemi docens.

Szülőfalujában járt elemi iskolába, majd a kisvárdai Bessenyei György Állami Gimnáziumban szerzett kitűnő érettségi bizonyítványt 1943-ban. A II. vh. miatt egyetemi tanulmányait csak 1945-ben kezdte meg a Debreceni Tudomány-egyetem magyar-történelem szakán. Az önéletrajzában leírtak szerint kettős cél vezette: egyrészt a pedagógusi hivatás szeretete, másrészt a választott szak-tudományok művelése iránti vonzalma. 1950-ben szerez kitűnő minősítésű közép-iskolai tanári diplomát. Közben négy évig tagja a Debreceni Ref. Tanárképző Intézetnek is. Az egyetemen Szabó István, a magyar történelem professzora figyelt fel a tehetséges hallgatóra, s így lett harmadéves korától díjtalan gyakornok a Történelmi Intézetben (1947–1950). Mivel Szabó István az akkori politikai rendszertől feddést kap, így Barla Gyula fiatal oktatóként nem maradhat az Intézetben.

A Közgazdasági Szakközépiskolában kezdi pályáját, ill. 1955-ig a szakérettségis tanfolyamon tanít.

1954-től a Fazekas Mihály Gyakorló Gimnáziumban, majd 1959-től a KLTE Gyakorló Gimnáziumában a magyar nyelv és irodalom vezető tanára, 1964-től 1967-ig igazgatóhelyettes (ekkor kezdődik betegsége, ezért erről a megbízatásáról lemond). 1972-ben címzetes docens a KLTE-n, ahol már a 60-as évek közepétől óraadóként is működött.

Négy önállóan megjelent munkát és közel száz tanulmányt, cikket, ismertetést publikált, s szerkesztői tevékenységet szintén végzett.

Önállóan megjelent munkái:

Vajda János: Kisebb költemények 1844–1860. Vajda János Összes Művei I. Akadémiai Kiadó. Bp., 1969. 544 l. Sajtó alá rend. ~ . Jegyzetek: 268–533; Kemény Zsigmond főbb eszméi 1849 előtt. Akadémiai Kiadó. Bp., 1970. 172 l. (Irodalomtörténeti Füzetek 67); Stíluselemzés nyelvtanórákon. H-B Megyei Pedagógus Továbbképzési Intézet. Debrecen, 1975. 80 l. (Módszertani segédanyagok 32) (Soksz.); Nyelvtan, stílus, iskola. Vál., szerk., bev. Szathmári István. Tankönyvkiadó. Bp., 1979. 150 l. — Kísérletek az anyanyelvtanítás köréből. Szerk. ~ . H-B Megyei Pedagógus Továbbképzési Intézet. Debrecen, 1976. 143 l. (Módszertani segédanyagok 38) (Soksz.).

1965-ben megkapja a Kiváló Tanár kitüntetését, 1968-ben pedig közművelődési tevékenységéért miniszteri dicséretet kap. Barla Gyula ötvenedik születésnapján az akkori oktatási miniszter, Polinszky Károly levélben személyesen fejezi ki jókívánságait.

Megemlítendő, hogy Barla Gyuláról több visszaemlékezés, méltatás jelent meg, publikációinak bibliográfiája is közölve van, s három emlékülést is rendeztek tiszteletére. Mindezekre lásd pl.: Barla Gyula tudományos munkásságának bibliográfiája (a rá emlékező nekrológok adatai is). Összeáll. A. Molnár Ferenc. In: Barla Gyula: Nyelvtan, stílus, iskola. Szerk. Szathmári István. Tankönyvkiadó. Bp., 1979. 145–9; Emlékezés Barla Gyulára. Szerk. Ungvári János. H-B Megyei Neveléstörténeti Egyesület. Debrecen, 2000. 126 l. + képmelléklet: 127–47. Ebben található Barla Gyula tudományos munkásságának bibliográfiája is. Összeáll. A. Molnár Ferenc. Uo. 123–6.

A. Molnár Ferenc